

NIEPOTĘŻNY (17) *ai*

W pisowni łącznej (13), w rozłącznej (4).

e oraz o jasne.

sg m N niepotężny (2). ◇ G niepotężn(e)go (1). ◇ A niepotężny (1). ◇ I niepotężnym (1). ◇ f N niepotężną (2). ◇ A niepotężną (1). ◇ n N niepotężn(e) (2). ◇ I niepotężnym (1). ◇ pl N m pers niepotężni (4). ◇ A subst niepotężn(e) (1). ◇ L niepotężnych (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde brak.

1. *Słaby, nie mający sił, bezbronny; imbecillus Modrz, Cn; caducus, debilis, delumbis, dilabidus, elumbis, enervis, flaccidus, fluidus, fragilis, impotens, infans, invalidus, languidulus, laxis, perimbecillus, perinfirmus, tener, vacillans, vacuus, vietus Cn (11) : ZawJeft 40; Poyźrzyćie Pánowie poyźrzyćie/ profźę/ ná ten niepotężny tłum ludzi łtárych/ niewiałt/ kápłanów y dźiatek niedorośłyh OrzJan 20, 39; LatHar 385; Bo co nie potężnym ieft/ to łie teraz nie przygodźi [quod enim infirmum est inutile invenitur Vulg Sap 2/11] PowodPr 64; SkarKaz 550a.*

niepotężny do czego (1): iufz łię łam łwego vpadku boiáć/ widzác iáko ieft náłze przyrodzenie do łtáteczności wdobrym niepotężne SkarŻyw 167.

W połączeniu szeregowym (1): Ale połpołtowo nieuczone/ głupie á niepotężne [vulgus imperitum et imbelle]/ łácno może być przypędzone ku znołzeniu włzytkiego. ModrzBaz 97v.

W charakterystycznych połączeniach: niepotężna(-y, -e) Azyja, bliźni, człowiek, płéc, pospolstwo, przyrodzenie, tłum, wola, zmysły, związek.

Szereg: »mdły a (i) niepotężny« (2): O nie zwyciężona ćierzpliwości/ w Chryłtuśie Pánie náłzym/ ktora ták mdłą á nie potężną płéc pánieńką mężną czyni SkarŻyw 21, 189.

a. *W funkcji rzeczownika (1) :*

W przeciwstawieniu: »możny ... niepotężny« (1): Moźni [potentes] w bezpieczeńłtwie máią łwe rzeczy/ vłáiac możności y bogáctwam łwem. Vbodzy á nie potężni [egeni et imbecilles] tylko wzdycháią. ModrzBaz 64.

Szereg: »ubogi a niepotężny« (1): ModrzBaz 64 cf W przeciwstawieniu.

2. *Nie mający ochoty, mało energiczny, niedbały; remissus Calep, JanStat, Cn; imbecillus, imbellis Modrz, Cn; enervis, frigidus Cn (6) : ktorzy [posłowie] łie o to pilnie łtháráli iákoby ie z iednáć mogli/ ále nie mogli/ gdyż obu łtron połłowie niepotężni byli. BielKron 421v; ReszPrz Av; Calep 910a; SkarKazSej 690a.*

niepotężny do czego (1): SkarŻyw 262 cf »barzo leniwy i niepotężny«.

Szeregi: »barzo leniwy i niepotężny« (1): zołtálá tefz y władza włáłney woley/ iłz czynić co łcem możem: ále ták słába y łchorzáła/ iłz do dobrego bárzo leniwa y niepotężna/ á do złego bárzo łkłonna. SkarŻyw 262.

»niedbały i niepotężny« (1): A iefłi wy/ áłbo ktory z was w vczynięniu łpráwiedliwości tym/ ktorzy krzywdy y łzkody vćierpieli/ przez nie będąc łzukáni/ niedbáli y niepotężni [negligentes et remissi JanStat 723] będziecie: tedy będą mogły ołoby Kościelne przeciwo wam y koźdému zołobná z was o tákowá niedbálość vźywać Práwá duchownégo SarnStat 905.

Synonimy: 1. *krewki, mdły, nałomny, nędzny, niemocny, nieudolny, podły, słaby, zemdlący*; 2. *gnuśny, leniwy, niedbały, nieochotny*.

Cf **POTĘŻNY**

JB